

SAMEN VOOR
BIODIVERSITEIT

Workshop: De vrijwilliger kan alles. Blik achter de schermen in drie Brabantse gemeenten

Op woensdag 29 mei 2024 organiseerden Stichting Deltaplan Biodiversiteitsherstel en het Ministerie van LNV de bijeenkomst 'Aan de slag met Basiskwaliteit Natuur' in het Akoesticum in Ede. Naast een inspirerend plenair programma waarin Naturalis, Vogelbescherming Nederland en het Ministerie van LNV verhaal deden, werd de rest van de middag gevuld met verschillende workshops. Eén daarvan gaf een beeld van de impact van vrijwilligerswerk aan Basiskwaliteit Natuur in de gemeenten Goirle, Hilvarenbeek en Oisterwijk en van de ontwikkelingen rond Groene Bondgenoten.

De workshop, gegeven door Anjo Roorda en Frank Velthuisen, begon bij de keus van de drie gemeenteraden, bijna vijf jaar geleden(!), voor het concept Basiskwaliteit Natuur (BKN), op voorstel van de lokale B-teams (B voor Biodiversiteit, lokale vrijwilligersorganisaties ooit opgericht door de drie gemeenten).

Meer gemeentelijke ambitie en meer structuur en doelgerichtheid in biodiversiteitsherstel is het streven van de B-teams. In 2023 belegden zij een grote conferentie met 30 enthousiaste raadsleden van 14 fracties, die vooraf door Anjo Roorda waren bezocht (tip!). Effect: basiskennis, bewustwording, verbinding, enig commitment.

Pilot Basiskwaliteit Natuur, gevolgd door Initiatief BKN

De B-teams voerden in 2023 een pilot BKN uit voor (en met) Vogelbescherming en SoortenNL. De Startbijeenkomst in Hilvarenbeek en de drie deelpilots, verdeeld over verschillende landschapstypen, trokken veel vrijwilligers. Daarmee werd de basis gelegd voor verdere waarnemingen van het landschap en een grote vrijwillige betrokkenheid.

In de drie gemeenten bundelen vrijwilligersorganisaties nu de krachten met andere partijen, zoals Brabants Landschap, Waterschap De Dommel, gemeenten, de agrarische natuurvereniging en grondeigenaren. Met 'Meet je Landschap' brengen ze landschapselementen in kaart en op die plekken starten ze projecten Basiskwaliteit Natuur. Complex vrijwilligerswerk dat landelijk aandacht trekt.

Kennis gebruiken van vrijwilligers

Tips voor gemeenten voor effectief werken met vrijwilligers aan biodiversiteitsherstel liggen volgens Anjo Roorda voor de hand, zoals: waarderen, erkennen en faciliteren van vrijwilligers. Gemeenten kunnen meer gebruik maken van de grote deskundigheid onder groene vrijwilligers. "Dat vergt wederzijds begrip en goede werkafspraken, maar levert veel op", aldus Anjo Roorda.

Basisconditie natuur en Groene Bondgenoten

Biodiversiteitsherstel begint bij de 'basisconditie natuur', schetste vervolgens Frank Velthuis van Vogelbescherming en Groene Bondgenoten. Conditie die daaraan bijdragen betreffen de kwaliteit van bodem, klimaat, stikstof, water, landschap en lucht. In [Groene Bondgenoten](#) werkt een groot aantal natuur- en milieuorganisaties samen: zij faciliteren vrijwilligers en burgers om op lokaal niveau op te komen voor natuur- en milieubelangen, en initiatieven te nemen om natuur- en milieuaarden te verbeteren. Organisaties kunnen zich aansluiten!

Groene vrijwilligers gaan samen aan de slag met BKN op basis van een beoordeling in de eigen leefomgeving. "In de pilot BKN van vorig jaar", memoreerde Frank Velthuis, "werd pen en papier gebruikt." Inmiddels worden er met grote snelheid geavanceerdere middelen ontwikkeld in de vorm van twee apps. In samenwerking met Waarneming.nl wordt een app ontwikkeld om de BKN natuurscore op basis van bestaande data van BKN meetsoorten tot een oordeel te komen. Aanwezigen kregen de kans de app te verkennen. In het najaar komt de app landelijk beschikbaar. LandschappenNL heeft een app ontwikkeld om kleine landschapselementen in kaart te brengen. In de drie genoemde gemeenten gaan vrijwilligers deze in kaart brengen als basis om tot herstel te komen.

Samen voor onze leefomgeving

De ambitie van Groene Bondgenoten is om in zoveel mogelijk plekken in Nederland vrijwilligers te ondersteunen met het realiseren van Basiskwaliteit Natuur in hun gemeente. Naast de genoemde tools wordt voor vrijwilligers een BKN E-learning ontwikkeld. Er wordt daarnaast verkend of er een digitale tool kan komen voor het in kaart brengen van condities en om tot handelingsperspectieven te komen. Op [samenvooronzeleefomgeving.nl](#) worden handvatten geboden hoe te participeren in beïnvloeding omgevingsvisie ten gunste van biodiversiteitsherstel.

De ontwikkelingen gaan snel en vrijwilligers zoals in de drie Brabantse gemeenten maken daar dankbaar gebruik van!

Meer informatie over Basiskwaliteit Natuur is te vinden in [de toolbox Basiskwaliteit Natuur](#).

